

Utrikesdepartementet

Enheten för internationell handelspolitik och EU:s inre marknad
103 39 Stockholm

ud.imremiss@gov.se

ud.registrator@regeringskansliet.se

Remissvar Genomförande av EU:s geoblockeringsförordning

1. Om Film&TV-Producenterna

Film&TV-Producenterna är en branschorganisation för produktionsbolag i Sverige som producerar långfilm, dramaserier, dokumentärfilm, tv-program och reklamfilm. Organisationen har för närvarande 115 medlemsbolag med en sammanlagd omsättning på 5 miljarder kr och representerar merparten av svensk film- och tv-produktion.

Film&TV-Producenterna önskar svara på remissen om EU:s geoblockeringsförordning och samtidigt ge synpunkter på betydelsen av geoblockering i den audiovisuella branschen.

2. Sammanfattning

Geoblockering, som baserar sig på territoriella exklusiva rättigheter, utgör grundbulten för en fungerande audiovisuell sektor i Europa. Eventuella inskränkningar i denna viktiga rättighet skulle inverka negativt på de lokala film- och TV-producenters möjligheter att få avkastning på sina investeringar och skulle leda till färre film- och TV-produktioner i Europa.

Eftersom EU:s geoblockeringsförordning inte inskränker på film- och TV-branschens möjligheter att utöva geoblockering på den audiovisuella marknaden så har Film&TV-Producenterna har inga större invändningar mot den. De viktiga undantagen klargörs i artikel 1.3, enligt vilken förordningen inte skall tillämpas på de verksamheter som innefattas i artikel 2.2 av EU:s tjänstedirektiv 2006/123/EG. Enligt direktivets paragraf 2.2.g undantas audiovisuella tjänster från tjänstedirektivet. Därutöver anges i förordningen 1.5 att den inte tillämpas på bestämmelser som är tillämpliga inom området för upphovsrätt och närstående rättigheter.

Däremot avstyrker vi förordningens översynsbestämmelse i artikel 9.2, enligt vilken det undantagna tillämpningsområdet till upphovsrättskyddade verk skall utvärderas senast den 23 mars 2020. Vi anser att detta leder till osäkerhet inom den audiovisuella branschen och ifrågasätter upprätthållandet av branschens särskilda behov för territoriell exklusivitet.

Det värt att påminna om att tillgången till innehåll över gränserna redan har möjliggjorts i och med den s.k. portabilitetsförordningen som trädde i kraft i april 2018. Det är ett bra exempel på en reglering som fyller ett faktiskt behov och som bidrar till en fungerande inre marknad i EU.

3. Betydelsen av geoblockering för den audiovisuella marknaden i Europa

Frågan om geoblockering av audiovisuellt innehåll diskuteras aktivt inom EU och det ligger för närvarande ett förslag i trilogförhandlingar om att utvidga sändarlandsprincipen i det s.k. satellit- och kabeldirektivet 93/83/EEG till TV-sändningar på nätet¹. Vi motsätter oss det förslaget och vill därför även i det här sammanhanget redogöra för våra synpunkter på varför geoblockering och exklusiva territoriella rättigheter är så betydande för film- och TV-branschen i Sverige.

Film- och TV-branschen bygger på en finansieringsmodell där den ekonomiska risken för produktionen och distributionen sprids på flera aktörer. Framför allt i ett litet land som Sverige är det mycket kostsamt att finansiera film och TV-produktioner och därför förhandlar man om att distributions- och visningsrättigheterna överlåts på olika spelare såsom tv-bolag, biografier och plattformar på olika språk och till flera territorier. Möjligheten att sälja exklusiva visningsrättigheter för olika territorier utgör grundbulten för att svenska film- och TV-produktioner kan exporteras till olika länder.

Samma sak gäller för s.k. formaträttigheter för tv-produktion, där producenten utvecklar en programidé eller ett format, som sedan säljs till övriga territorier med exklusivitet. Om programformatet visas utan territoriella begränsningar runt om i Europa så har producenten mycket svårt att sälja idén till andra länder och förlorar på så sätt möjligheten till ersättning för sitt utvecklingsarbete.

För att film- och TV-branschen skall kunna överleva och fortsätta att utveckla svenska produktioner för den svenska marknaden, men även för övriga territorier, så behövs följaktligen en stark avtalsfrihet som tillåter producenten att förhandla om hur produktionen skall finansieras och distribueras för att bäst uppnå en gynnsam avkastning på investeringen.

Alla förbud mot territoriella licenser skulle leda till en fördel för stora globala spelare som inte på samma sätt är beroende av territoriell finansiering, utan har tillräckliga ekonomiska muskler att införskaffa alla behövliga rättigheter utan utomstående finansiering. En sådan utveckling skulle hota den kulturella mångfalden i Europa och göra det näst intill omöjligt för lokala film- och TV-producenter, distributörer och TV-kanaler att klara konkurrensen. Detta skulle leda till färre lokala produktioner och ett mindre film- och TV-utbud i Europa.

¹ Sändarlandsprincipen definieras enligt direktiv 93/83/EEG som att överföringen till allmänheten av satellitsändningar sker uteslutande i den medlemsstat där sändarföretaget har kontroll och ansvar för alla sändningsrättigheter och får således på basen av dessa rättigheter sända över hela EU.

3. Slutsats

EU:s geoblockeringsförordning måste ta ställning till de grundläggande bestämmelserna i EU-fördragets artikel 3 om kulturell mångfald. Därför bör hänvisningar till upphovsrättsskyddade tjänster utgå från översynsklausulen i artikel 9.2.

Det bästa sättet att öka tillgängligheten av audiovisuellt innehåll på nätet är att låta marknaden utveckla utbud enligt efterfrågan samt att se till övriga förutsättningar för en fungerande audiovisuell sektor i Sverige. Utbudet på marknaden av nya audiovisuella tjänster ökar hela tiden och det skulle underlättas ytterligare av att realisera det föreslagna systemet för produktionsincitament som skulle underlätta och stimulera finansieringen av svensk film- och TV-produktion. Detta skulle i sin tur bidra till fler filmer och TV-produktioner samt en större kulturell mångfald i Europa.

Stockholm den 31 augusti 2018

Eva Hamilton
Ordförande